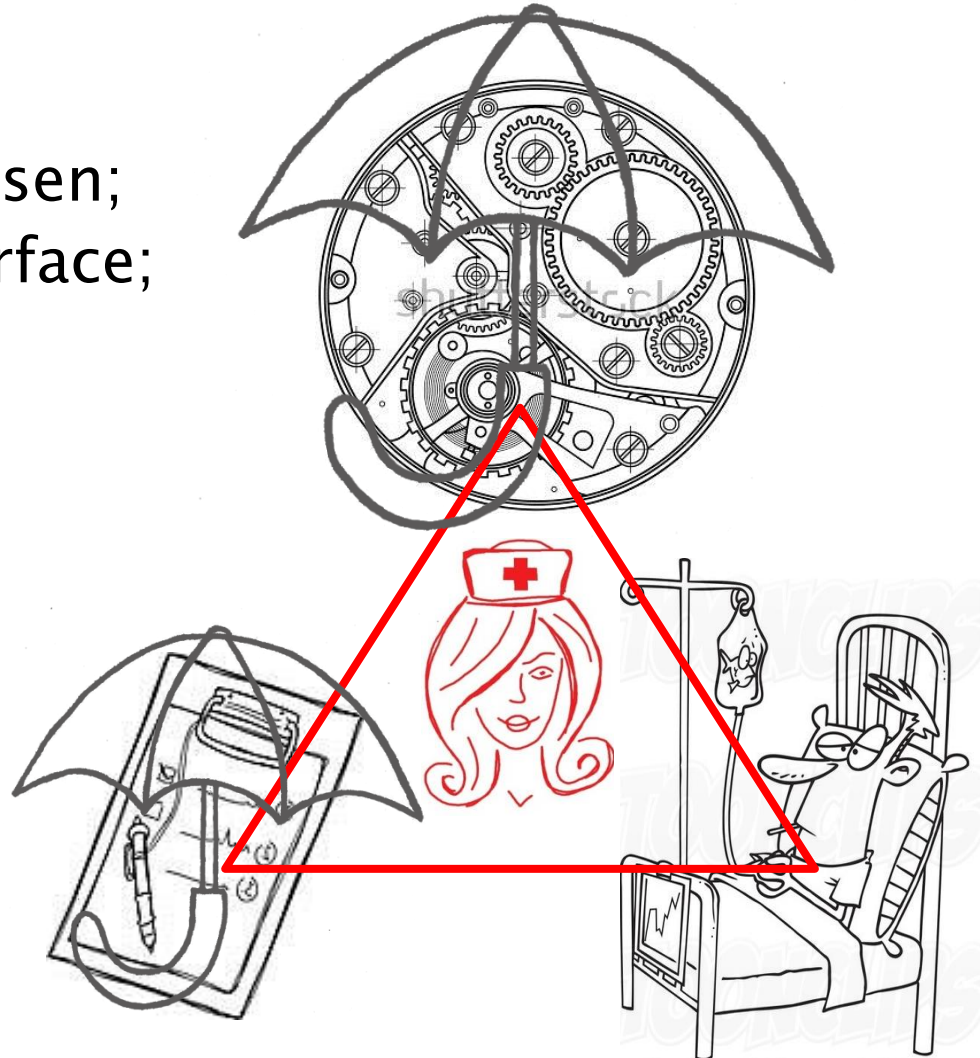

De link tussen patiënt en toestel.

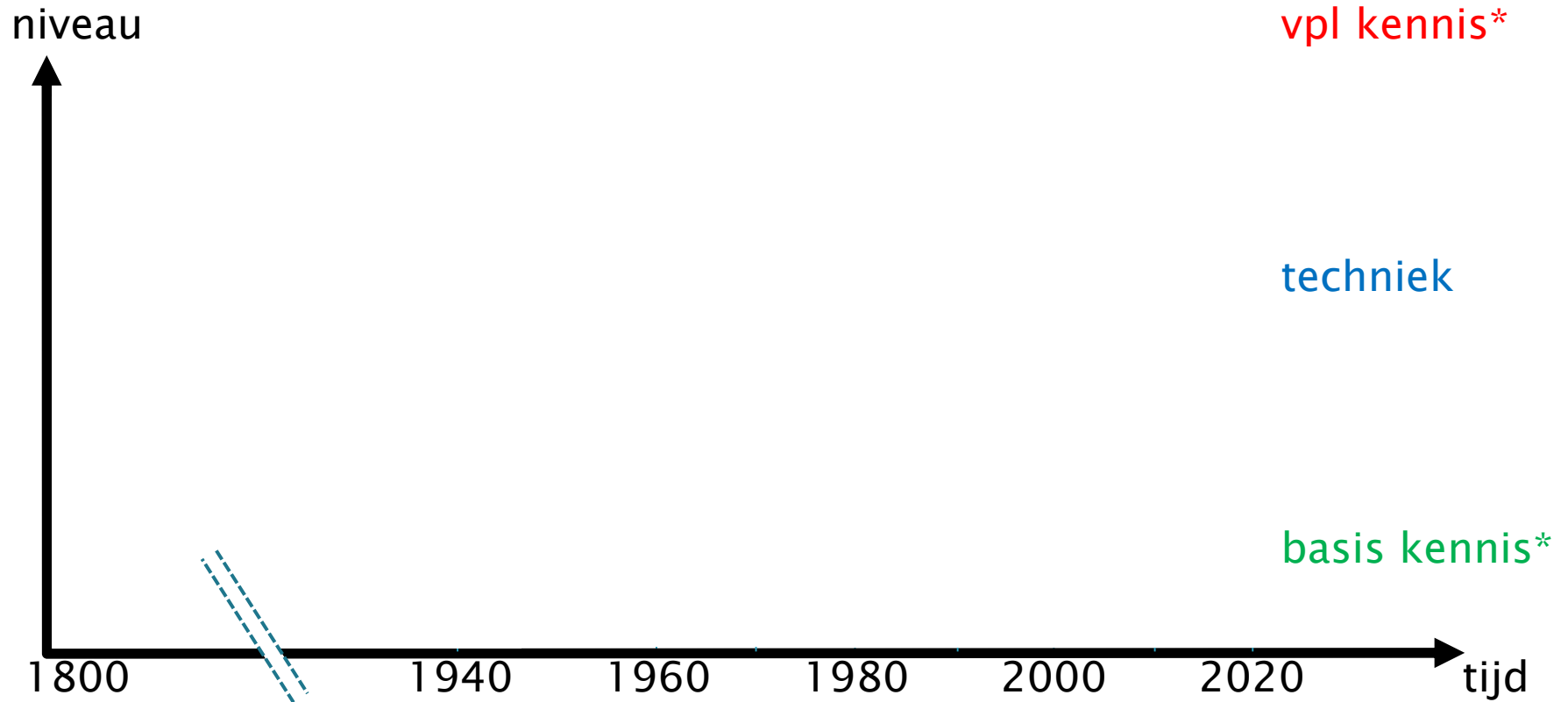
Patrick Keymeulen
Dialysetechnicus – ASZ–Aalst

Dialyse anno 2017?

- ▶ ‘Smart’ Device
  - Automatische processen;
  - Vereenvoudigde interface;
  - Dubbele veiligheid;
  - Geheugen;
  - Aanvullende opties;
- ▶ Therapie
  - Checklist;

Dialyse evolutie*

* persoonlijke mening

Basis < 1940

► Manuele therapie

Biofysica v/d hemodialyse

1. Diffusie

- Transport van opgeloste stoffen in een vloeistof van hogere naar lagere concentratie,

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Biofysica v/d hemodialyse

2. Convectie

- Transport van opgeloste stoffen in een vloeistof dmv een waterstroom,

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Biofysica v/d hemodialyse

3. Ultrafiltratie

- Transport van vloeistof (met opgeloste stoffen) door een drukverschil,

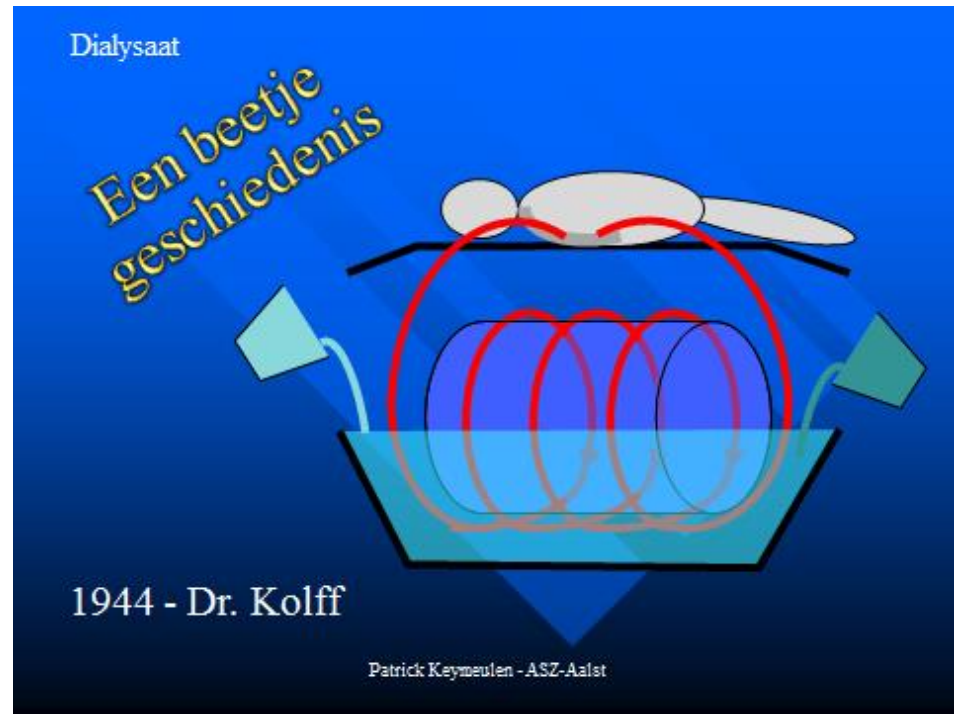
Positieve druk of Negatieve druk

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Basis > 1940

- ▶ Geautomatiseerde therapie
- ▶ AV dialyse
- ▶ UF (graviteit)

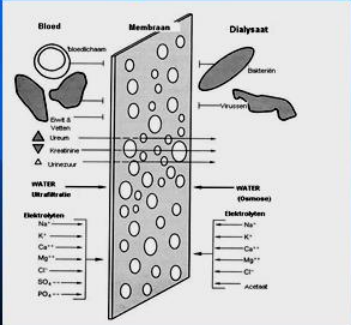
Basis > 1950

▶ Automatisatie

Hemodiafiltratie

Hemodialyse

■ HD → Diffusie;

Water Ultrafiltratie

Electrolyten

Na⁺

K⁺

Ca²⁺

Mg²⁺

Cl⁻

SO₄²⁻

PO₄³⁻

Water (Osmose)

Electrolyten

Na⁺

K⁺

Ca²⁺

Mg²⁺

Cl⁻

Acetaat

Hemodiafiltratie

Hemofiltratie

■ HF → vochtextractie met compensatie;

- Geen dialysaat door de KN (geen diffusie);
- Vochttransport met convectie van kleine en middelgrote moleculen maar de stabiele vochtbalans!;

En met 'proper' vocht gecompenseerd;

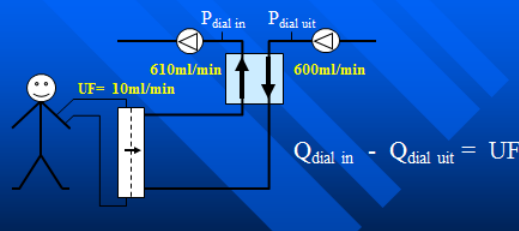

Er wordt 'vuil' vocht onttrokken;

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Het dialysaatcircuit

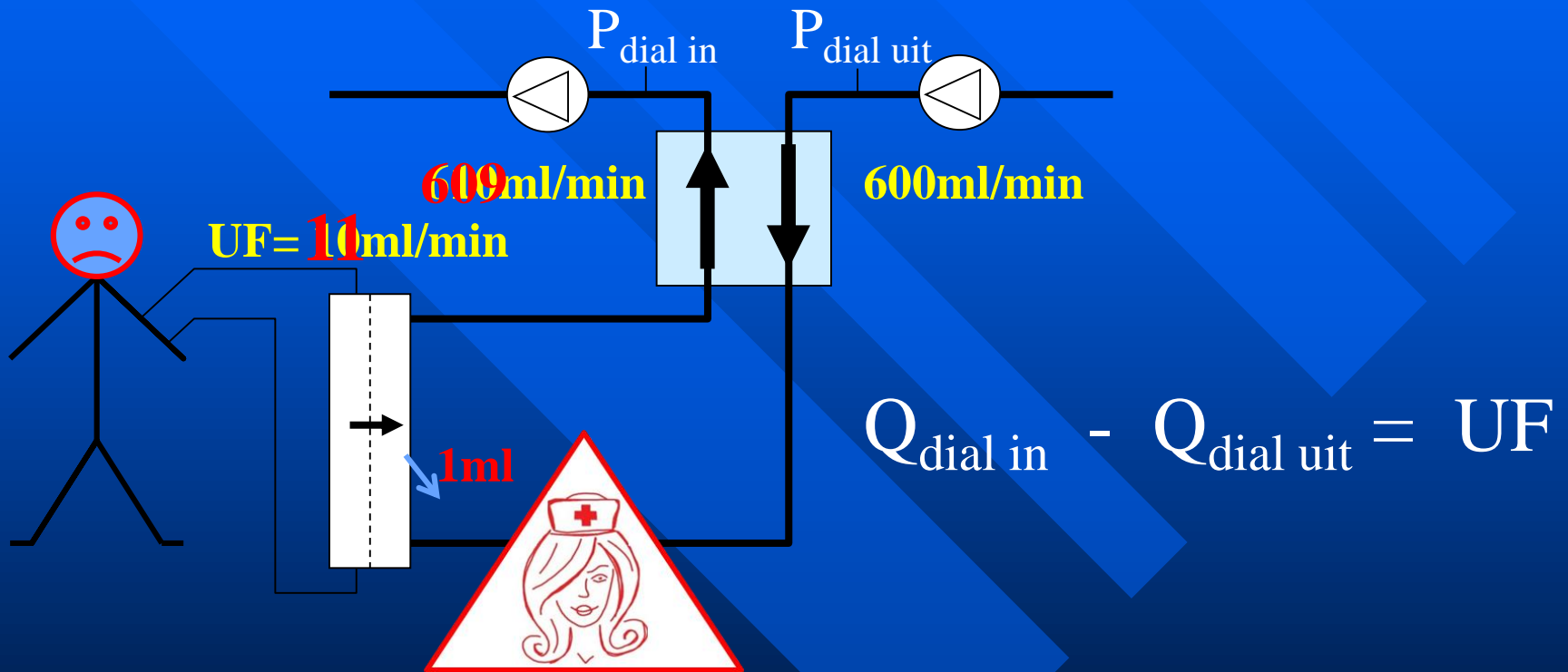
3. Ultrafiltratie

$Q_{dial\ in} - Q_{dial\ uit} = UF$

ORPADT: 'De Link' - 18/5/17
Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

3. Ultrafiltratie

Basis > 1960

▶ TMP

Het dialysaatcircuit

TMP = Tamelijk Moeilijk Probleem?

TMP = berekende druk over het KN membraan

$$\text{TMP} = \frac{(\text{P}_{\text{bld in}} + \text{P}_{\text{bld uit}})}{2} - \frac{(\text{P}_{\text{dial in}} + \text{P}_{\text{dial uit}})}{2}$$

$$\text{TMP} = \text{P}_{\text{bloedkant KN}} - \text{P}_{\text{dialysaatkant KN}}$$

TMP = druk tgv debiet door KN membraan

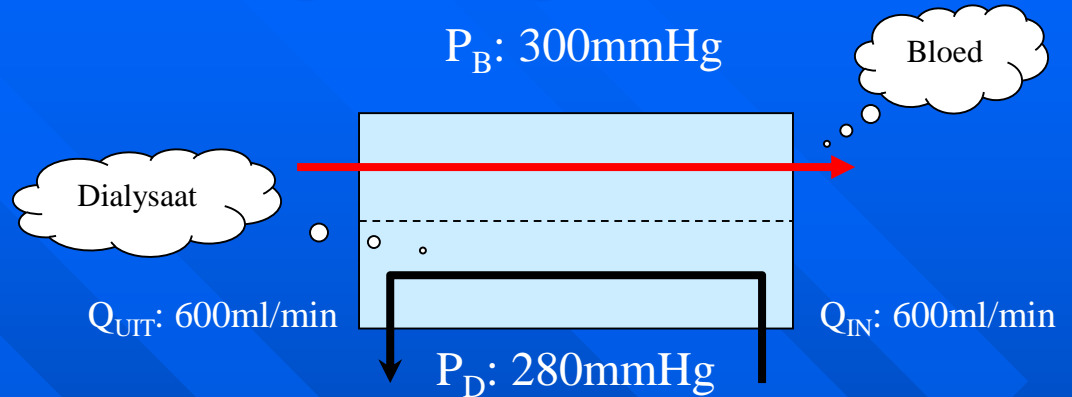
$$\text{TMP} = \frac{\text{Ultrafiltratie debiet}}{\text{Doorlaatbaarheid KN}} = \frac{\text{UF}_{\text{rate}}}{\text{UF}_{\text{coëf.}}}$$

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

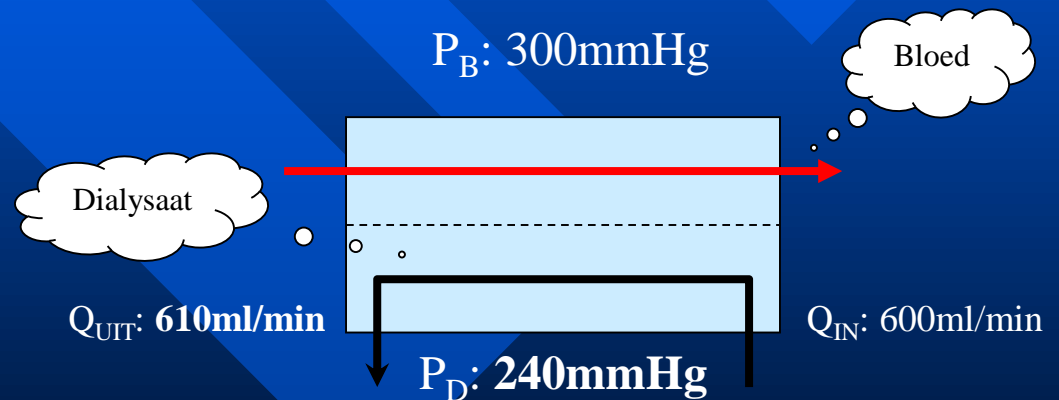
6. TMP regelingen

1. $UF = 0$ l/h

$$\text{TMP} = 300\text{mmHg} - 280\text{mmHg} = 20 \text{ mmHg}$$

2. $UF = 0,6$ l/h

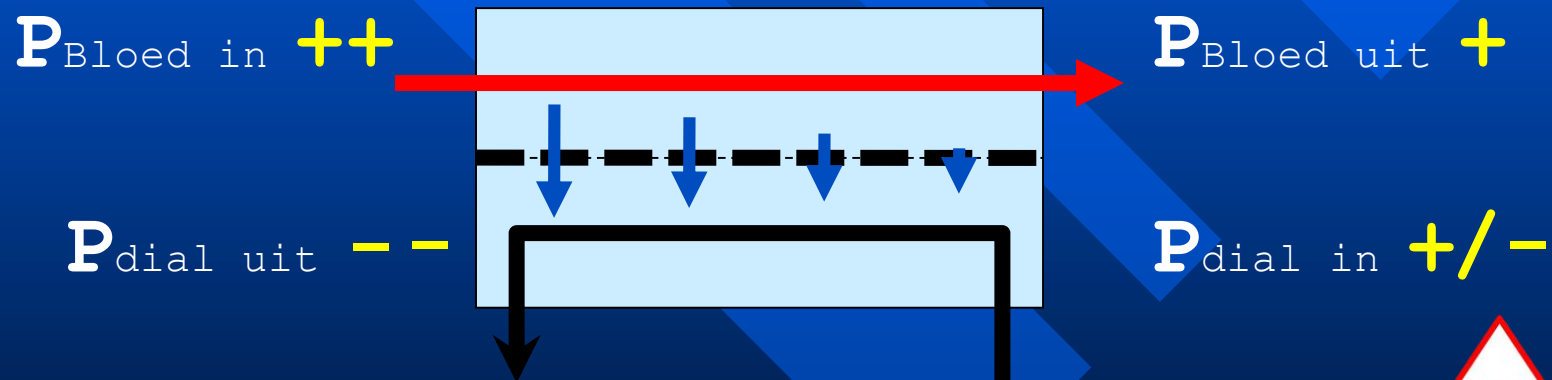

$$\text{TMP} = 300\text{mmHg} - 240\text{mmHg} = 60 \text{ mmHg}$$

6. TMP regelingen

- Stolling: (TMP plots sterk gestegen)
  - Dichtslibbing van poriën laat de weerstand voor vloeistof door het membraan stijgen (Ufc daalt);

Drukken in de Kunstnier:

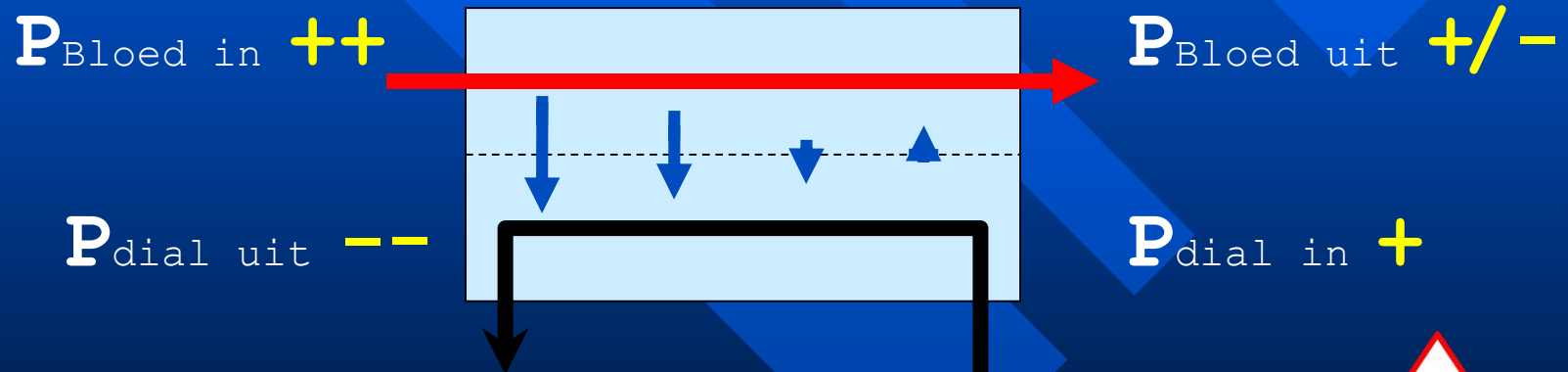
Controleer snel op afknikking of stolling!

6. TMP regelingen

- Backfiltratie: (TMP erg laag tot negatief)
  - Plaatselijk stroomt dialysaat door het membraan naar het bloed terug (hygiënisch toelaatbaar met ultrapuur dialysaat);

Drukken in de Kunstnier:

UF verhogen en verschil compenseren (HDF)

5. TMP praktisch

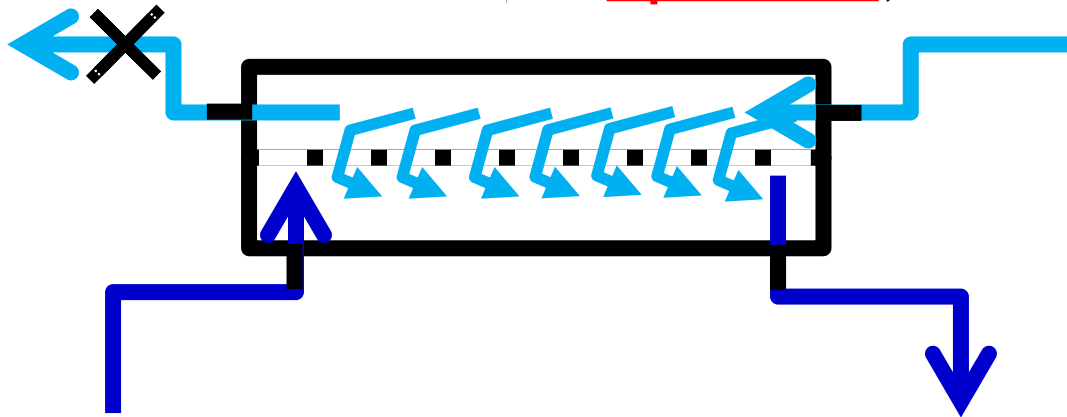
- **Veneuze drukmeter is nat:**
  - Zeer onbetrouwbare meting;
  - Controleer steeds bij afwijkende TMP waarden;
- **Kunstnier doorlaatbaarheid:**
  - Toleranties tussen membranen van hetzelfde type;
  - Afhankelijk van de kwaliteit van UF !priming!;
- **TMP formule:**

Beredeneer een TMP evolutie!

Vullen & Spoelen

- ▶ Dialysaat circuit vullen;
- ▶ **UF circuit vullen;**
- ▶ Bloedcircuit vullen; + spoelen;

- ▶ Spoelen = Dialyse ⇔ Stolling + residu;

**Lucht drijft naar boven
en lucht plakt,**

Een kunstnier spoelt zichzelf niet !

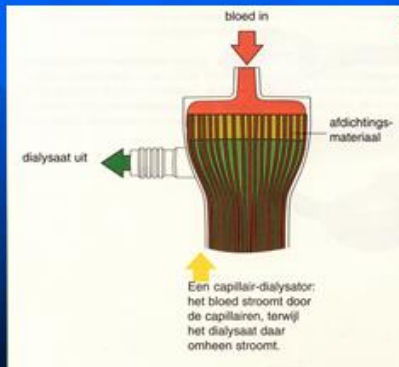
**Elk heel heel heeel ...
onwaarschijnlijk residu
gaat direct in de bloedbaan van de patiënt.**

Basis > 1970

► KN

De kunstnier

2. Een goede kunstnier

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

De kunstnier

1. Indeling kunstnieren

- Membraan materiaal en specifieke eigenschappen,
- Moleculair gewicht **cut-off** (< 10% doorlaten),
- Membraan oppervlakte: 1,2m² tot 2,5 m²,
- Ultrafiltratie coëfficiënt:
  - Low flux= 10ml/h.mmHg tot 30ml/h.mmHg
  - (Mid flux)
  - High flux= 50ml/h.mmHg tot 80ml/h.mmHg

ORPADT: 'De Link' - 18/5/17
Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

1. Indeling kunstnieren

- Membraan materiaal en specifieke eigenschappen,
- Moleculair gewicht **cut-off** (< 10% doorlaten),
→ *Convectie*
- Membraan oppervlakte: **1,2m²** tot **2,5 m²**,
→ *Diffusie*

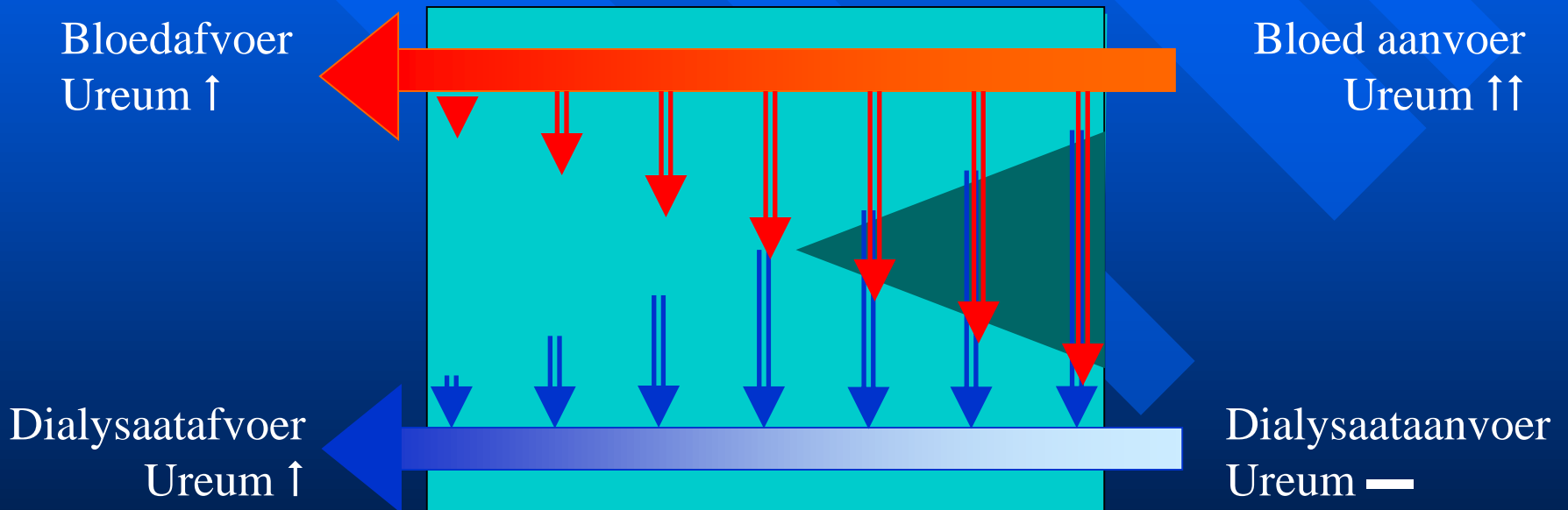
1. Gelijke stroomrichting

Onevenwicht concentratiegradiënt

Capaciteit niet benut

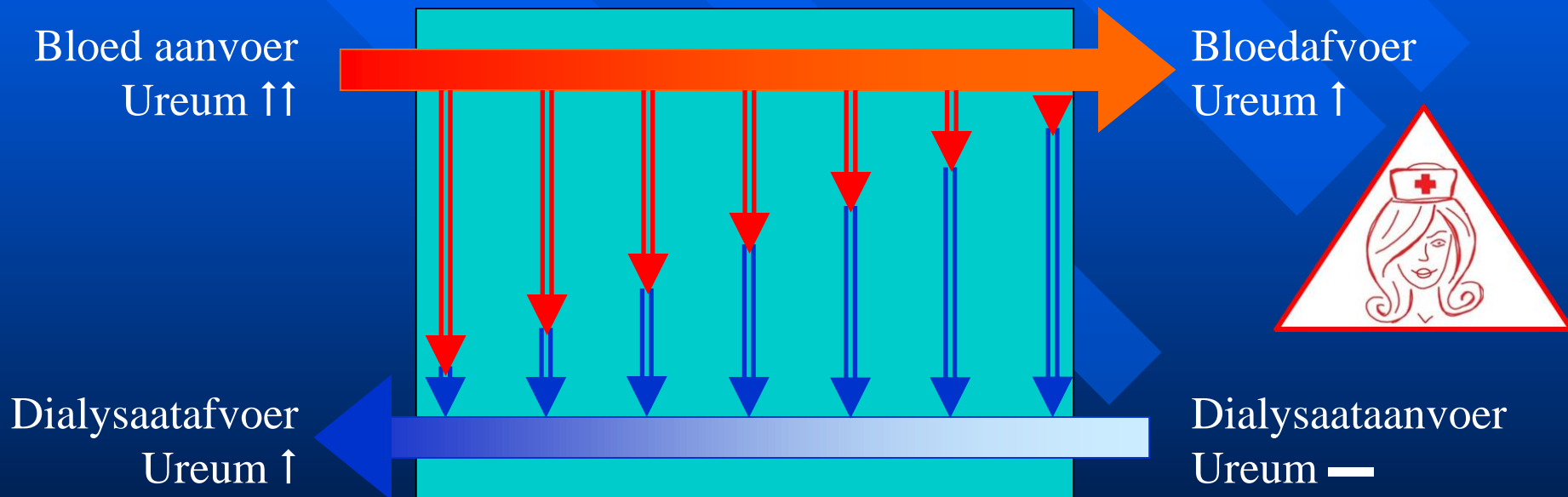

Capaciteit te klein

1. Tegengestelde stroomrichting

Evenwichtig concentratiegradiënt, capaciteit ten volle benut

1. Indeling kunstnieren

- Membraan materiaal en specifieke eigenschappen,
- Moleculair gewicht **cut-off** (< 10% doorlaten),
→ *Convectie*
- Membraan oppervlakte: **1,2m²** tot **2,5 m²**,
→ *Diffusie*
- Ultrafiltratie coëfficiënt: → *Ultrafiltratie*
  - Low flux= **10ml/h.mmHg** tot **30ml/h.mmHg**
  - (Mid flux)
  - High flux= **50ml/h.mmHg** tot **80ml/h.mmHg**

4. Ultrafiltratie coëfficiënt

UFc = Doorlaatbaarheid van KN:
(**ml / h.mmHg**)

ml: Hoeveelheid vloeistof dat

h: in 1 uur door het membraan stroomt

mmHg: bij een drukval van 1 mmHg.

$$UF_{rate} = \frac{UF}{\text{tijd}}$$
$$TMP = \frac{UF_{rate}}{UF_c}$$

5. TMP praktisch

1. $UF_c: 5\text{ml/h.mmHg}$ HD: 2L over 4h
 $UF_{rate} = 500\text{ml/h}$ TMP = 100 mmHg
2. $UF_c: 5\text{ml/h.mmHg}$ HD: 4L over 4h
 $UF_{rate} = 1000\text{ml/h}$ TMP = **200** mmHg
3. $UF_c: \underline{50\text{ml/h.mmHg}}$ HD: 4L over 4h
 $UF_{rate} = 1000\text{ml/h}$ TMP = **20** mmHg

5. TMP praktisch

TMP ↘

TMP ↗

- UF ↗
- Tijd ↗
- UFc ↗
- P_{ven} ↗ of P_{art} ↘
- Stolling in KN
- Stolling in luchtkamer ↗
- Afknikking voor KN
- Bloed of dialysaatflow ↗

$Q_{bloed} \lll UF \rightarrow TMP \text{ onstabiel}$

2 Basis > 1970

▶ SN

Het bloedcircuit

1. Tweenaald dialyse

- Aparte arteriële en veneuze 'naald'
- Arteriële pomp levert bloeddebiet
- Continu stroming, kleppenwerking enkel bij alarm

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Het bloedcircuit

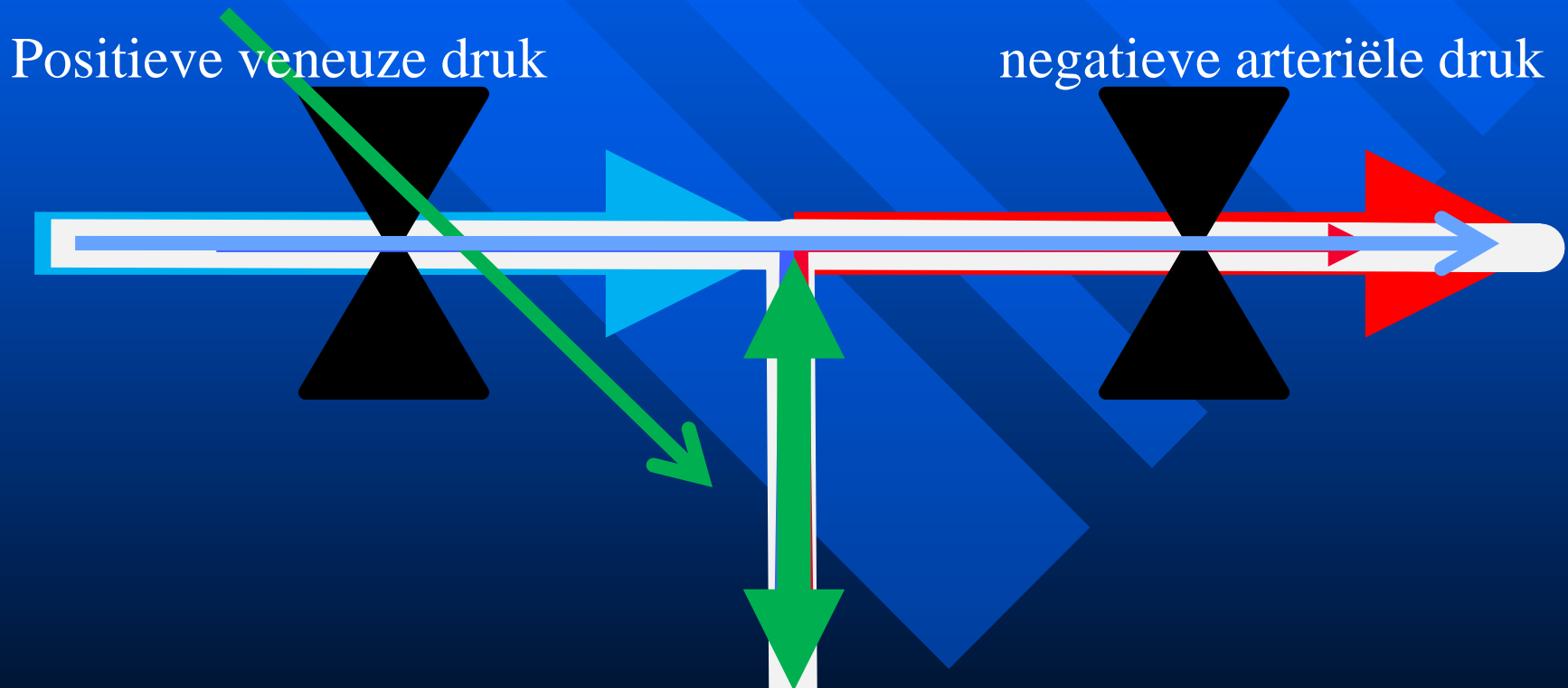
2. Eénaald dialyse

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Een-naald Recirculatie

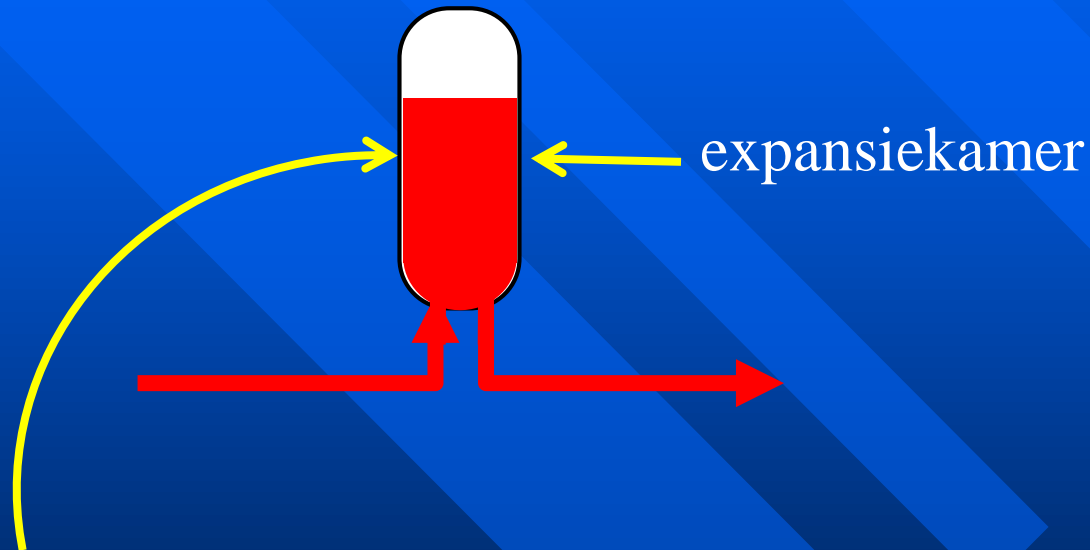
- Arteriële en veneuze klep voorkomen circulatie van bloed;
- Er is altijd een klein volume recirculatie per art/ven fase;

Bloedvolume

- Arteriële fase → bloed in de expansiekamer ;
- Veneuze fase → bloed uit de expansiekamer ;

- **Slagvolume** = bloedvolume van één art/ven fase;

- **Totaal bloedvolume** = Slagvolume x aantal art/ven fases;

Efficiëntie van éénnaaldtherapie

- Gemiddelde bloedflow = $\frac{\text{maximale bloedflow}}{2}$
- Vast volume recirculatie per art/ven fase:
  - Hoger slagvolume → minder fases → minder recirculatie
→ meer kans op stilstand (P_{art} en P_{ven})

Bloedflowstilstand ten alle tijden vermijden;

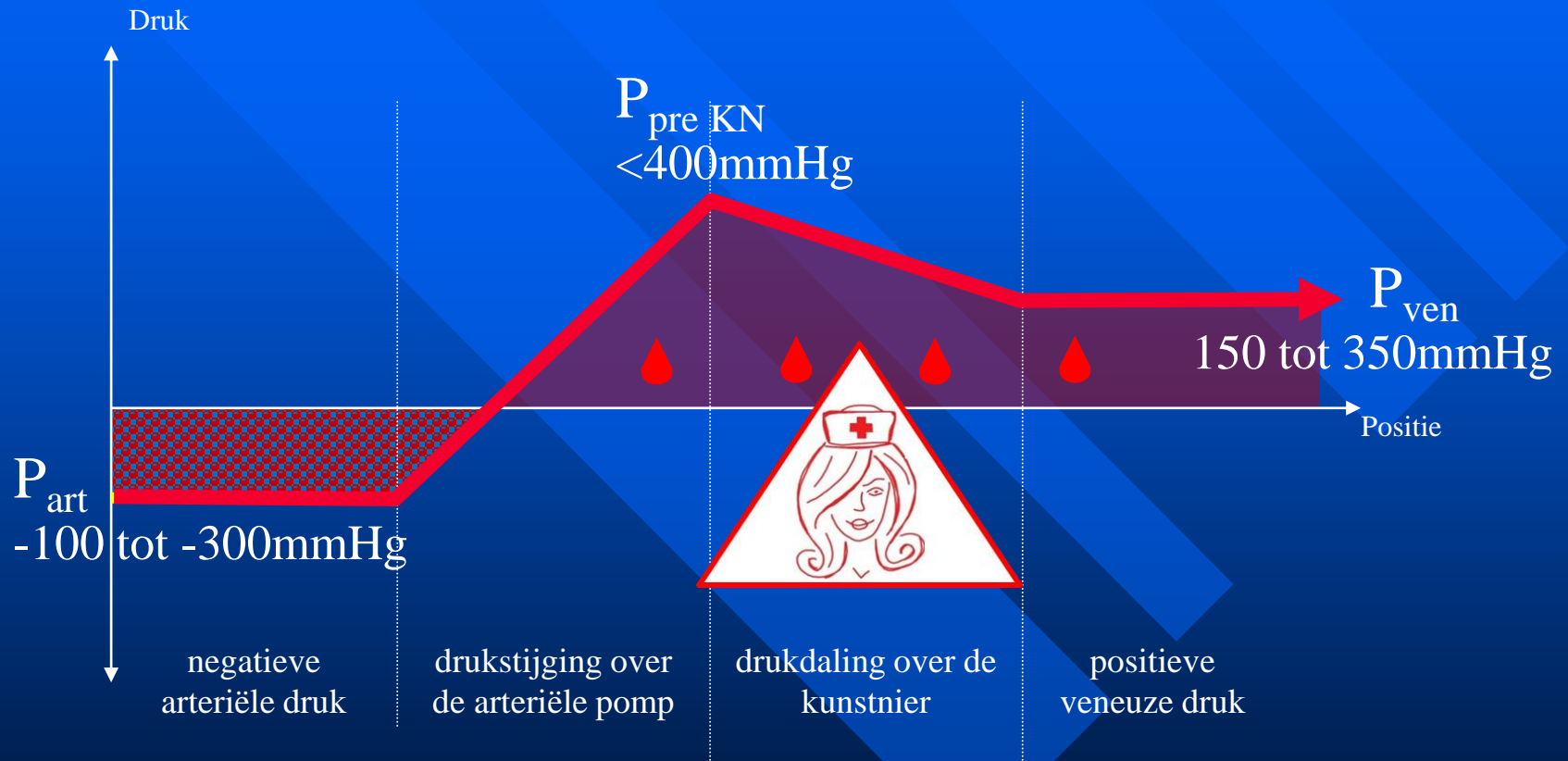
Efficiënte naalds therapie

is **egode**

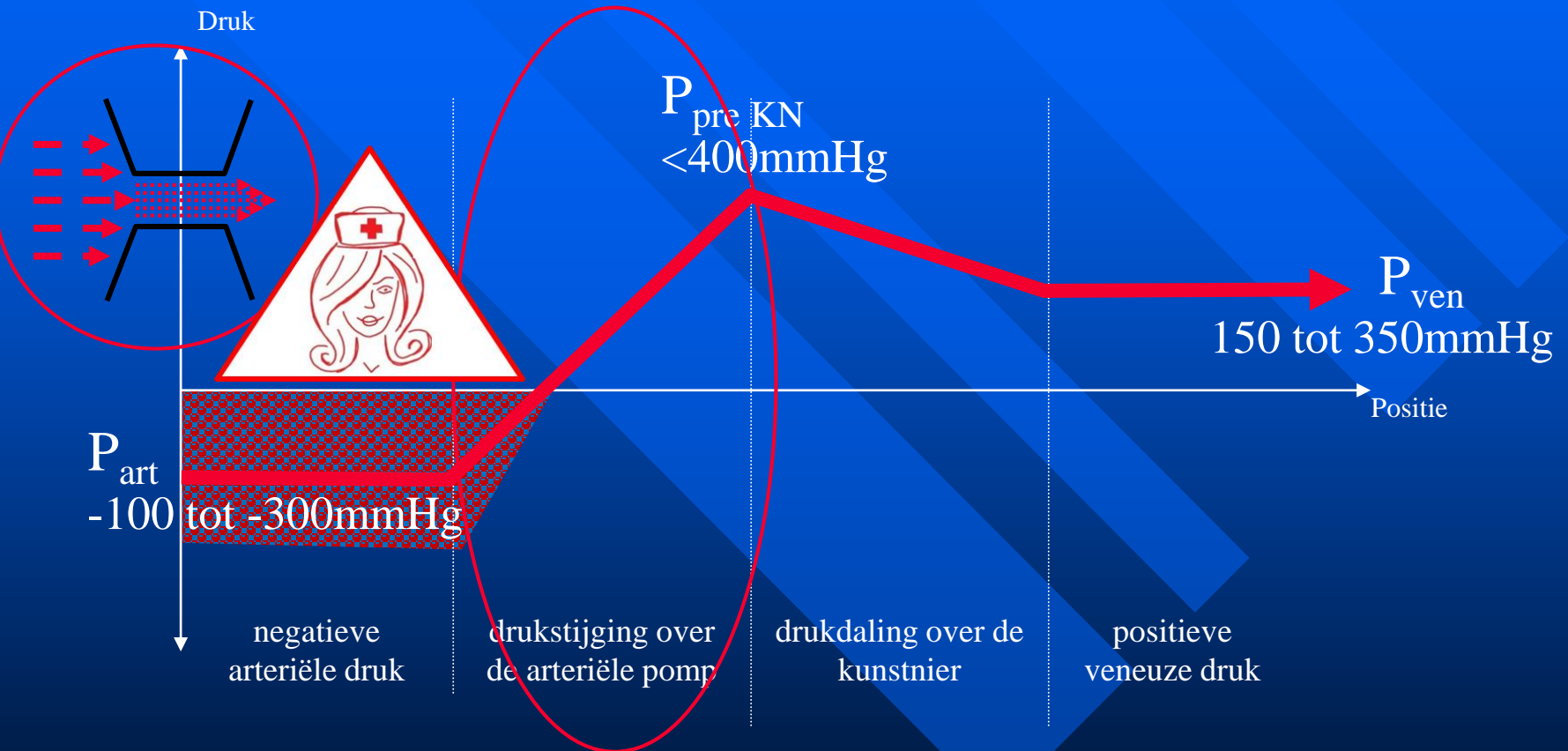
NOODlossing

bij patiënttoegang problemen.

Enkelpomp drukverloop

Bloedpompsnelheid

Basis > 1980

▶ Concentraten A + B

Dialysaat

2. Dialysaatconcentraten

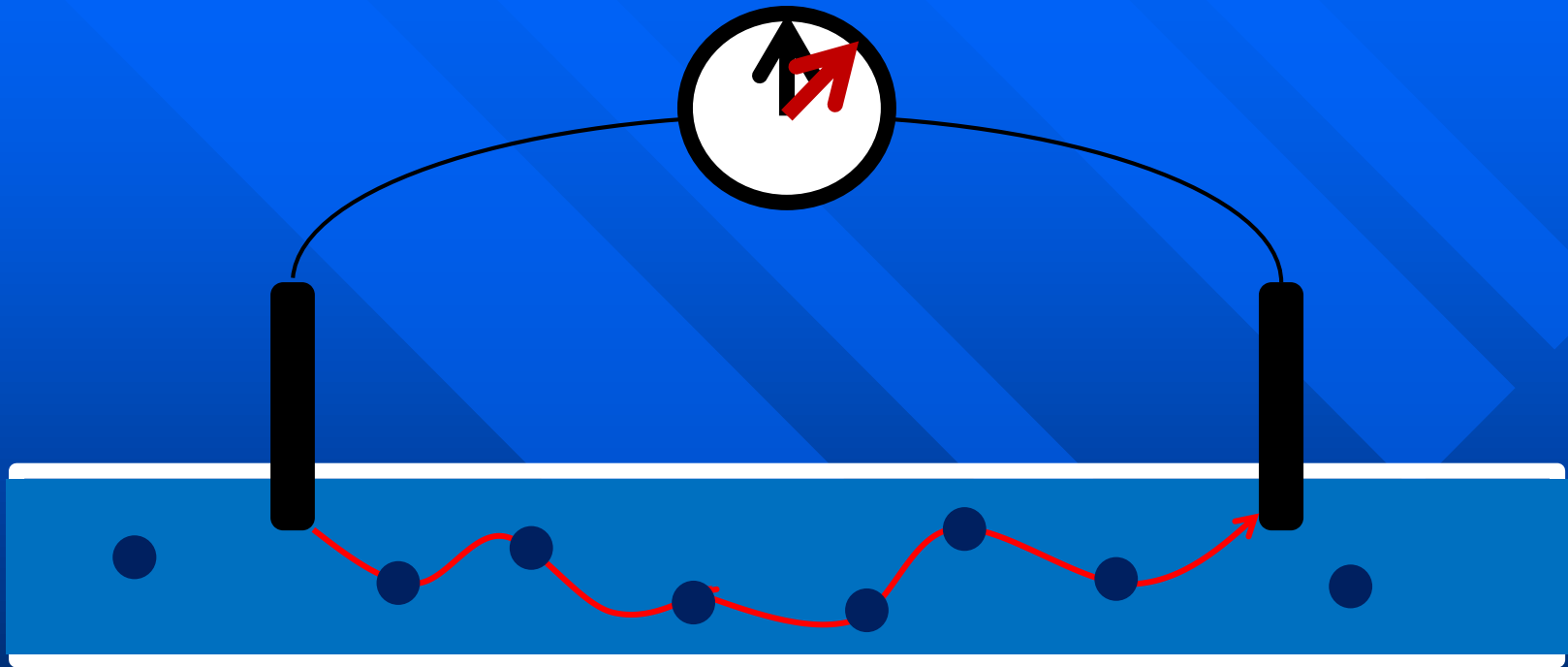
- A-concentraat;
  - Centraal / vloeibaar / (droog);
  - ‘Zuur’ componenten;
  - Alle ionen (Na^+ , Ca^{++} , Mg^{++} , Cl^- , ...) excl. HCO_3^- ;
- B-concentraat;
  - Droog;
  - Gevoelig aan contaminaties;
  - Bicarbonaat → NaHCO_3

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

2. Dialysaatsamenstelling

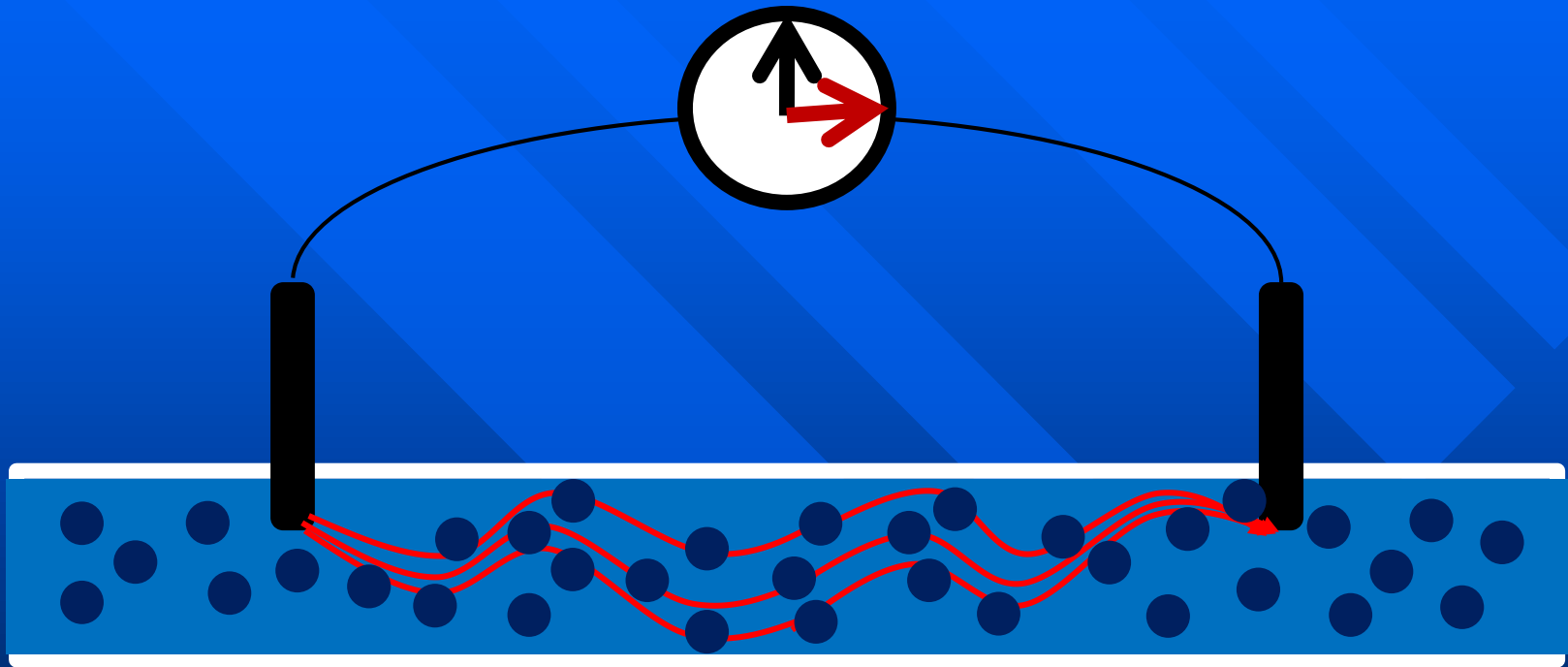
- Geleidbaarheid (Siemens 'S');
  - Maatstaf voor alle vrije ionen;
    - » RO – water = $5\mu\text{S}$ (0,000005 Siemens);
    - » A + RO = 11mS
    - » B + RO = 3mS
    - » Dialysaat = 14mS (0,014 Siemens);

Lage geleidbaarheid

Hoge geleidbaarheid

2. Dialysaatsamenstelling

■ Geleidbaarheid (Siemens 'S');

– Maatstaf voor **alle** vrije ionen;

$$\gg A + RO = 11\text{mS}$$

$$\gg B + RO = 3\text{mS}$$

■ Volumetrische menging;

– Gekende samenstelling per ml concentraat;

- A-concentraat = (Na^+ , Ca^{++} , Mg^{++} , Cl^- , ...) exl. HCO_3^- ;
- Azijnzuur $\rightarrow 4 \text{CH}_3\text{COOH} \Leftrightarrow 4 \text{CH}_3\text{COO}^- + 4 \text{H}^+ \rightarrow \dots 4 \text{CO}_2$
- Citroenzuur $\rightarrow 1 \text{C}_6\text{H}_8\text{O}_7 \Leftrightarrow 1 \text{C}_6\text{H}_5\text{O}_7^{3-} + 3 \text{H}^+ \rightarrow \dots 3 \text{CO}_2$
- B-concentraat = NaHCO_3

Voor een correcte menging van concentraten moet het toestel de concentraten kennen.

Selecteer correct de gebruikte concentraten in het toestel !

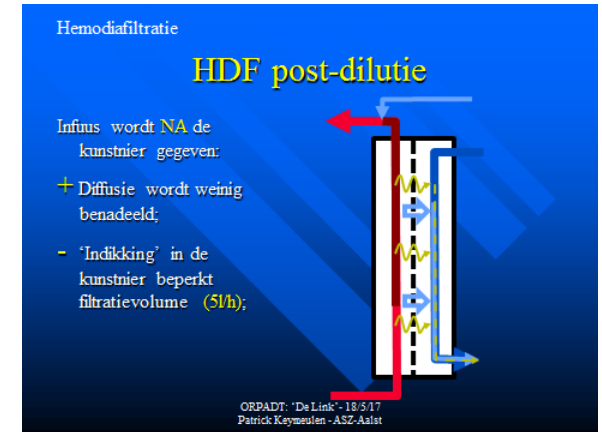
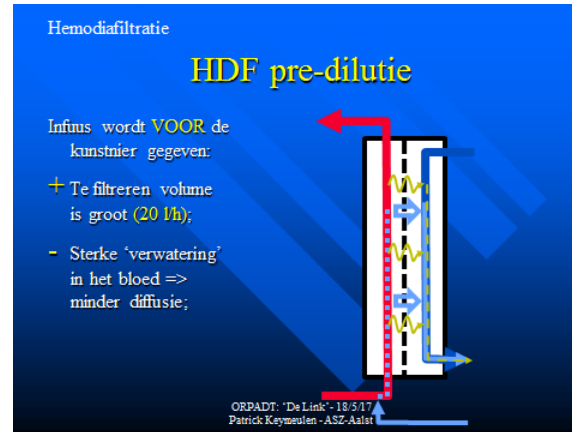
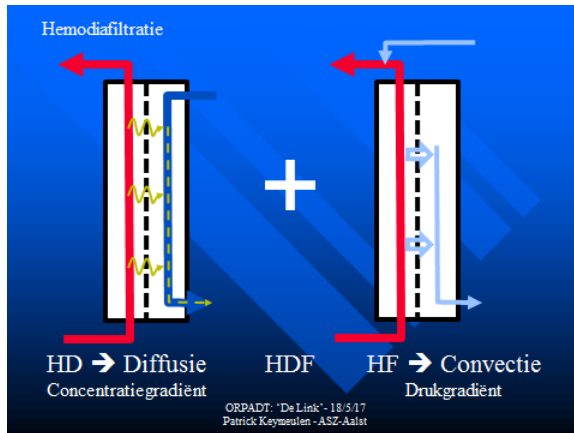
Basis > 1990

▶ HDF

$$\text{HDF} = \text{HD} + \text{HF}$$

>20 L/h convectie
Minder diffusie

<5L/h convectie
Betere diffusie

Basis > 2000

► Kwaliteit

Water → H₂O → HDF

Kg ≠ BV ≠ UF ≠

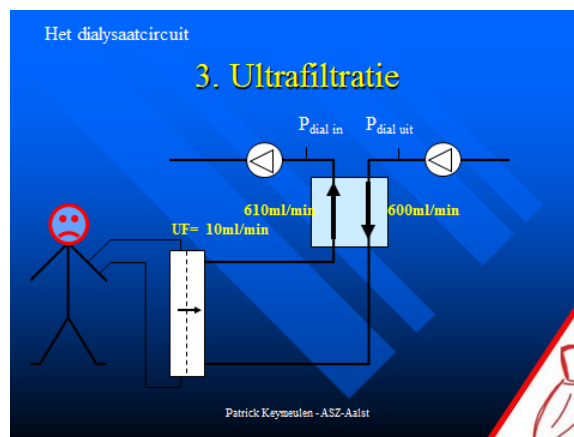
Therapie controle

Waterbehandeling

Bacteriën & endotoxines

- Bacteriën test
- Endotoxines test

Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

Hemodialyse

4.5. Klaring actueel

- **KT/V** is achterhaald als heersende maatstaf van dialyse kwaliteit.
- **KT**, als formule, negeert het grote belang van Tijd t.o.v. Klaring.
- **K** als meting geeft de momentele mogelijke efficiëntie weer.

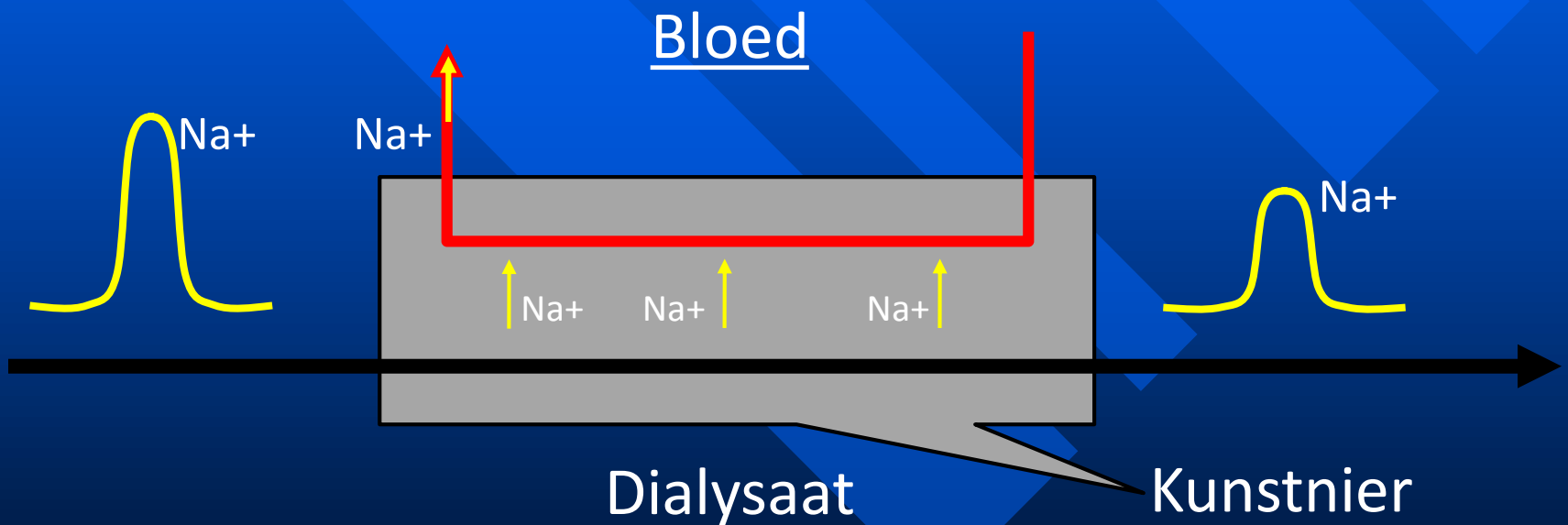
**Een klaringcontrole
vermijdt een slechte therapie
maar garandeert geen goede.**

ORPADT: 'De Link' - 18/5/17
Patrick Keymeulen - ASZ-Aalst

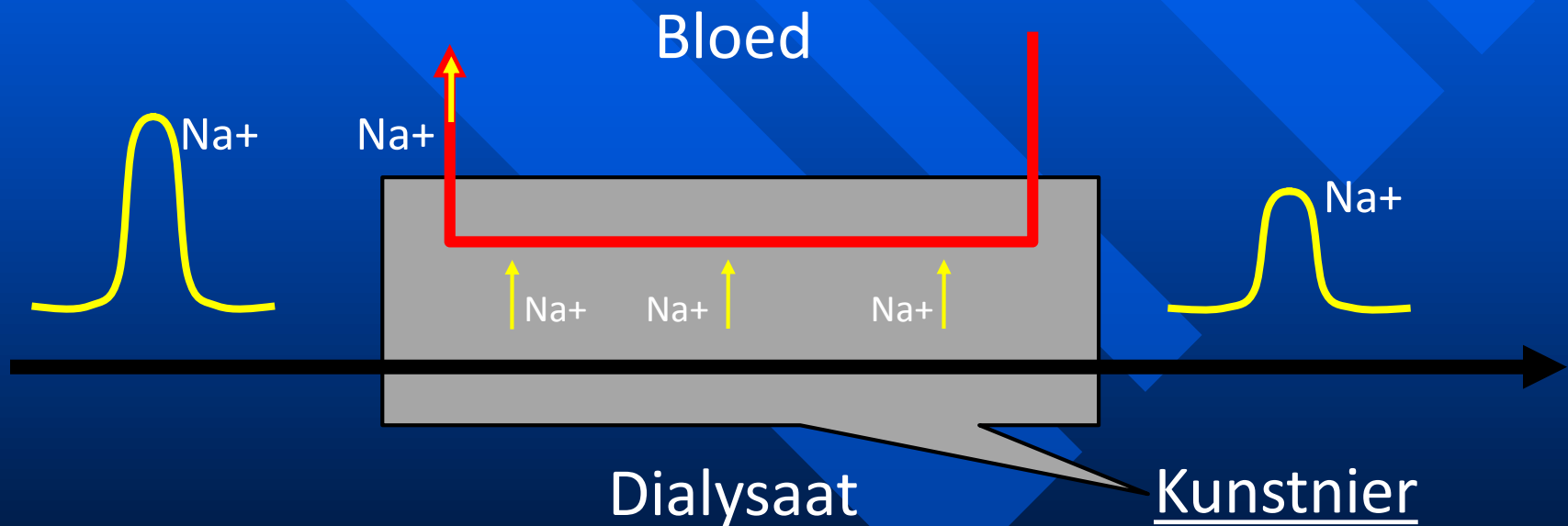
4.1A. Klaringsmeting: Q_b

- Meting van natrium diffusie als maatstaf voor ureum diffusie;

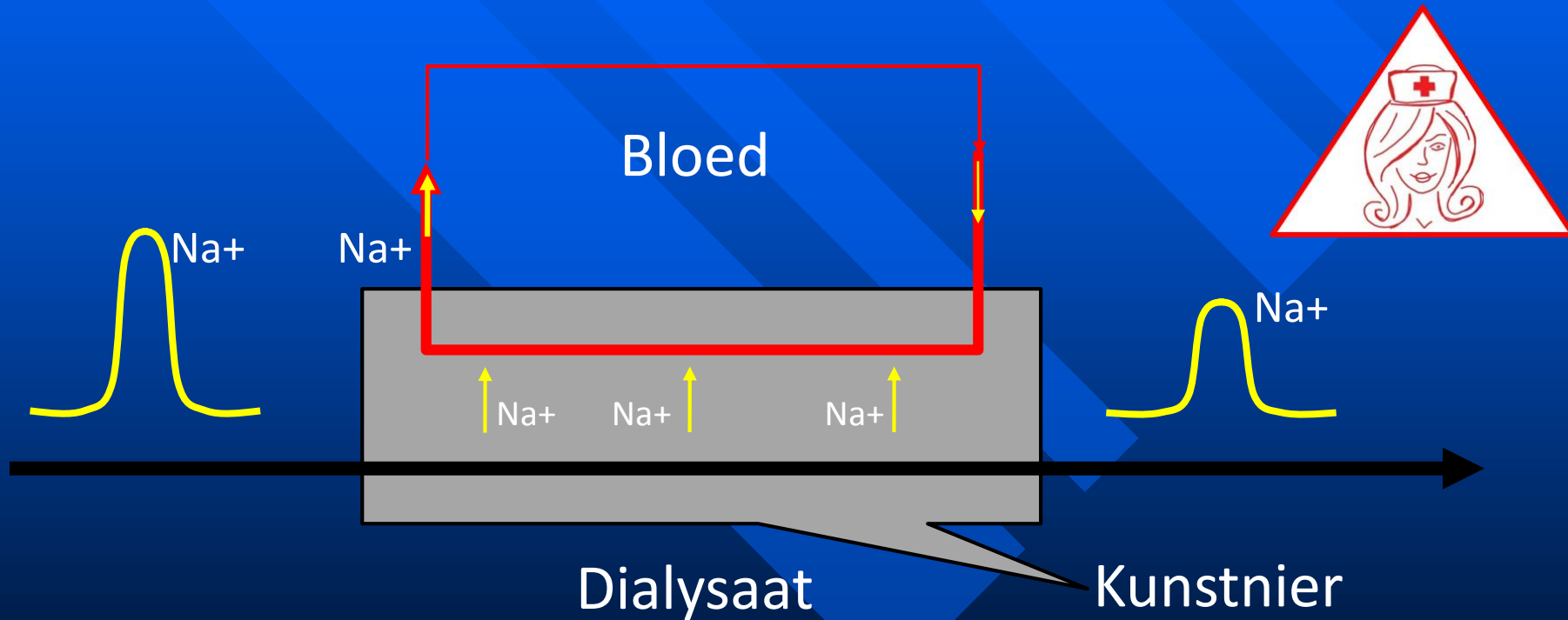
4.1C. Klaringsmeting: KN

- Meting van natrium diffusie als maatstaf voor ureum diffusie;

4.1D. Recirculatiesmeting:

- Meting van natrium diffusie als maatstaf voor ureum diffusie;

Dialyse Basiskennis

- ▶ < 1940 = Manuele therapie;
- ▶ > 1940 = Geautomatiseerde therapie;
- ▶ > 1950 = Geautomatiseerde UF;
- ▶ > 1960 = TMP;
- ▶ > 1970 = Kunstnieren / Eennaaldsdialyse;
- ▶ > 1980 = Concentraten A+B;
- ▶ > 1990 = HDF;
- ▶ > 2000 = Kwaliteit (BV, KT, Hygiëne, ...);
- ▶ > 2010 = Standardisatie

~~Basis~~ > 2010

* persoonlijke mening

~~Basis~~ > 2015

**Doe wat je zegt
&
Zeg wat je doet**

* persoonlijke mening

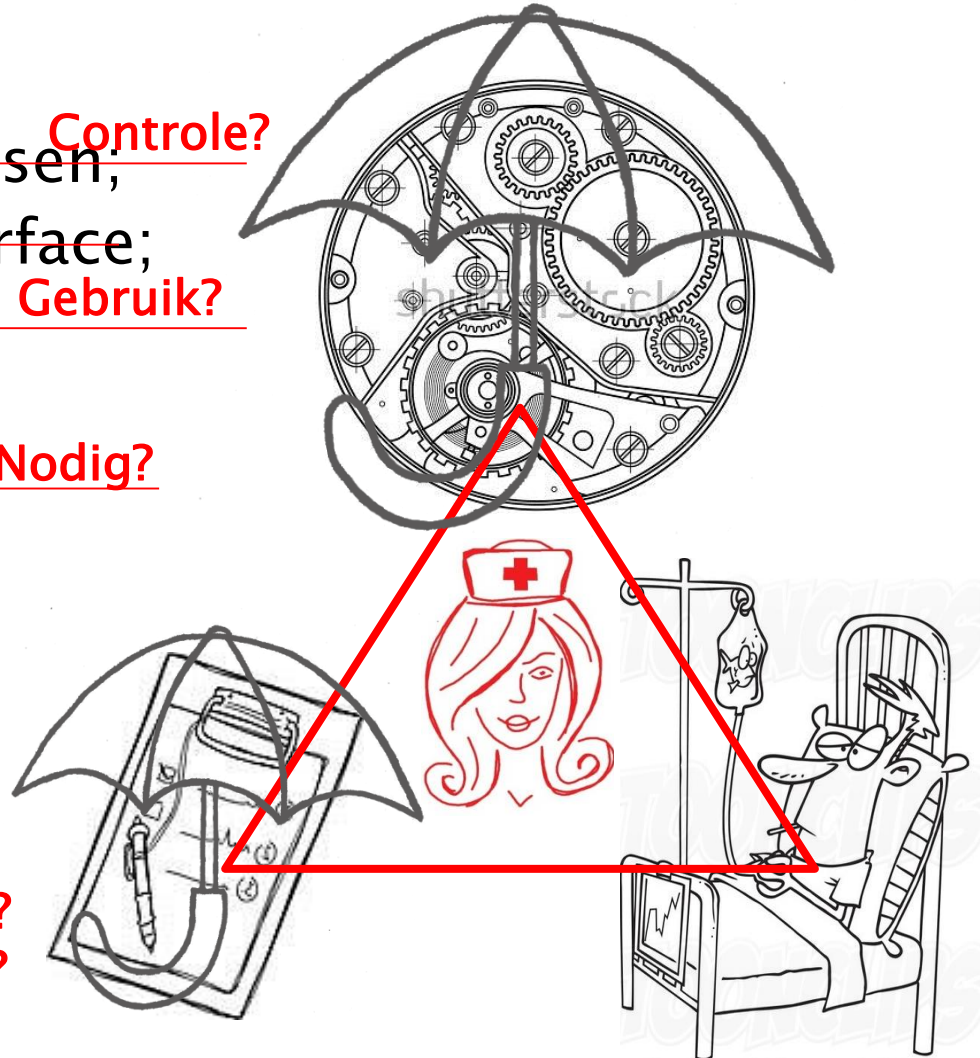
Dialyse anno 2017?

▶ 'Smart' Device

- ~~Automatische processen;~~ **Controle?**
- ~~Vereenvoudigde interface;~~ **Begrip?**
- ~~Dubbele veiligheid;~~ **Gebruik?**
- ~~Geheugen;~~ **Accuraat?**
- ~~Aanvullende opties;~~ **Nodig?**

▶ Therapie

- ~~Checklist;~~ **Nadenken of meedoen?**
Meedenken of nadoen?

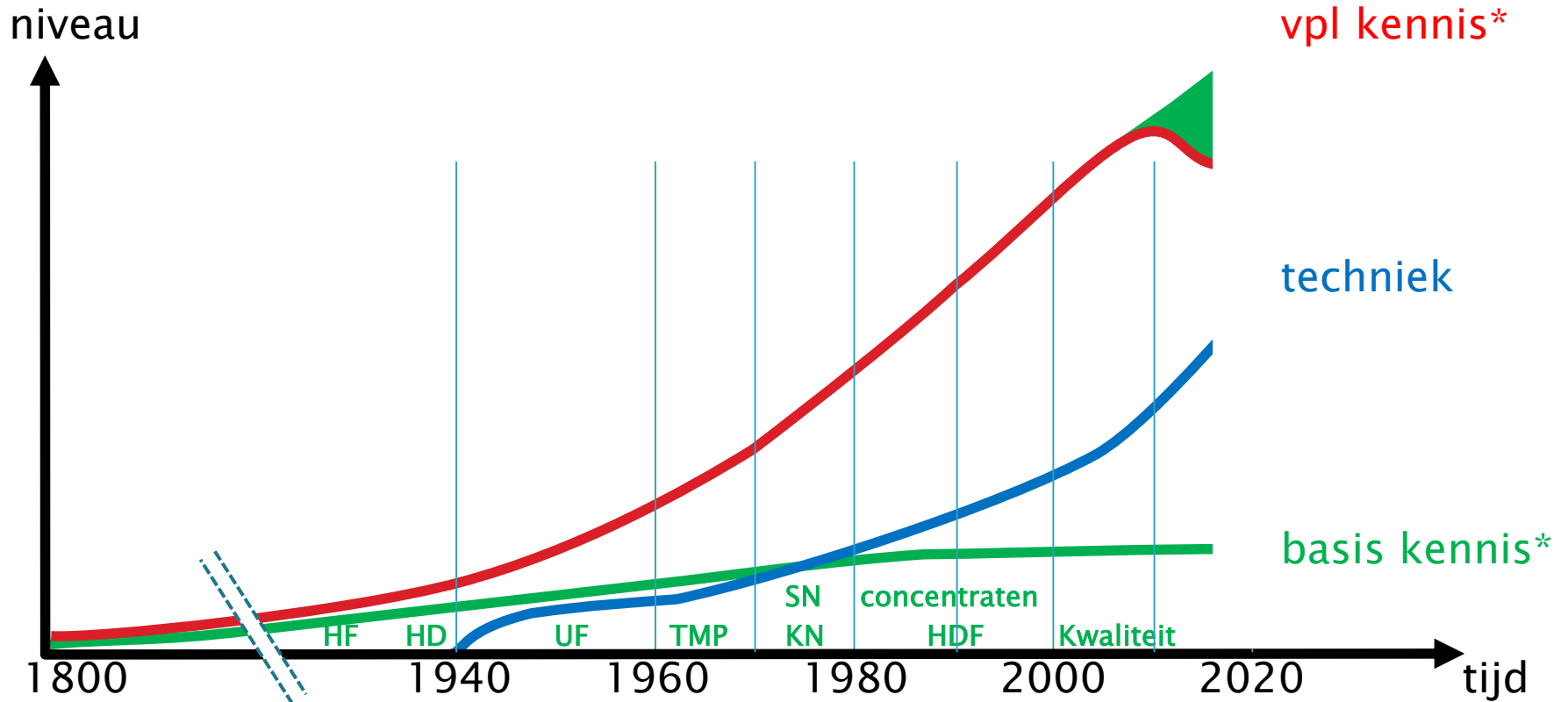

Basis > 2017

**Doe wat je ~~weet~~
&
~~Weet~~ wat je doet**

* persoonlijke mening

Dialyse evolutie*

* persoonlijke mening

**Dank U
voor
uw aandacht.**

The greatest enemy
of knowledge
is not ignorance,
it is the illusion
of knowledge.

Stephen Hawking